

Polskie Towarzystwo Psychoterapii Gestalt
członek
Europejskiego Stowarzyszenia Terapii Gestalt (EAGT)

Kodeks Etyczny
Grudzień 2010

Wprowadzenie

Oto nowa edycja Kodeksu Etyki dla osób i instytucji będących członkami Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Gestalt. Celem tego Kodeksu jest wskazanie podstawowych wartości i norm oraz ustanowienie standardów obowiązujących w profesjonalnej praktyce terapeutów Gestalt i gestaltowskich ośrodków szkoleniowych. Ponadto Kodeks ten ma być źródłem wiedzy na temat terapii Gestalt i służyć ochronie interesów tych osób, które są klientami terapeutów Gestalt.

Terapeuci Gestalt są odpowiedzialni za przestrzeganie zasad zawartych w Kodeksie Etyki, przy czym celem jest, by widzieli w nich raczej punkt wyjścia do dalszego budowania szeroko rozumianych reguł dobrej praktyki zawodowej niż zamknięty zbiór raz na zawsze sformułowanych wymagań.

Kodeks służy ochronie interesów klientów i terapeutów, gdyż ustanawia standardy jasno określające ramy profesjonalnej praktyki i odpowiedzialności w procesie terapeutycznym.

Podstawowym celem psychoterapii jest praca na rzecz poprawy psychofizycznej i społecznej kondycji poszczególnych osób, grup społecznych w procesie budowania relacji psychoterapeutycznej. Zasady Kodeksu tworzą płaszczyznę do rozwiązywania potencjalnych problemów i konfliktów, które mogą pojawiać się w tym procesie pomiędzy dwiema lub więcej stronami. Dodajmy, że ważną wartością dla terapeutów Gestalt jest rozwiązywanie problemów na drodze dialogu i poprzez wymianę poglądów, a nie w oparciu o hierarchiczny system sztywno sformułowanych reguł i różne wynikające z niego następstwa.

Część I

Podstawowe założenia etyczne Kodeksu Etyki terapeuty Gestalt

1. Każde istnienie ludzkie jest dla nas równie cenne.
2. Szanujemy unikalność, indywidualność i godność jednostki.
3. Odnosimy się z szacunkiem do różnic rasowych, etnicznych, pochodzenia, płci, orientacji lub preferencji seksualnych, niepełnosprawności, wieku, religii, języka, statusu społecznego lub ekonomicznego oraz potrzeb duchowych.
4. Uznajemy prawo do niezależności i samostanowienia każdej osoby wchodzącej w relację interpersonalną.

Część II

Zasady wykonywania zawodu terapeuty Gestalt

B.1. Kompetencje zawodowe terapeuty Gestalt

B.1.1 Terapeuta Gestalt posiadający aktualny certyfikat lub pozostający w procesie szkolenia podejmuje się prowadzenia terapii tylko wówczas, kiedy jest pewien, że ma umiejętności i kwalifikacje konieczne do prowadzenia i zakończenia terapii z korzyścią dla klienta.

B.1.2. Jeżeli terapeuta Gestalt stwierdzi, że kontekst, struktura lub zakres problemu zgłaszanego przez klienta oraz własne umiejętności i kwalifikacje uniemożliwiają mu poprowadzenie efektywnego procesu terapeutycznego, wycofuje się z dalszej pracy terapeutycznej z tym klientem, kierując go do innego specjalisty lub też nawiązuje współpracę z innym specjalistą.

B.1.3. W takim przypadku obowiązkiem terapeuty Gestalt jest renegocjowanie kontraktu z klientem. Terapeuta może podjąć decyzję o kontynuowaniu terapii mimo, że dostrzega ograniczenia swoich kompetencji, ale tylko wówczas, gdy jednocześnie zostaną przez niego podjęte konieczne działania dla podwyższenia własnych umiejętności zawodowych. Terapeuta może podjąć następujące działania:

B.1.3.1. Uważnie rozpatrzyć czy jego kompetencje są odpowiednie do przewidywanego kierunku pracy z bezwzględnym nastawieniem na dobro i korzyść dla klienta. Jeżeli terapeuta zdecyduje, że kontekst obszaru pracy, jego struktura, granice oraz dominujące cele są w

jakikolwiek sposób sprzeczne lub zbyt ograniczające dla rozwoju kompetencji niezbędnych do dalszej pracy z klientem, wstrzymuje się od kolejnych przedsięwzięć w danym obszarze.

B.1.3.2. Skorzystać ze wsparcia i poszukiwać wyjaśnień swoich trudności w pracy z klientem u innych doświadczonych terapeutów,

B.1.3.3. Wziąć udział w grupowej lub indywidualnej superwizji, w zależności od tego, który rodzaj superwizji jest najbardziej odpowiedni do rozwiązania jego trudności,

B.1.3.4. Nawiązać kontakt z innymi profesjonalistami i instytucjami (np. klinikami) w celu przeprowadzenia i zapewnienia koniecznej diagnostyki.

B.1.4. Terapeuta Gestalt nie podejmuje się zadań i nie uczestniczy w działaniach (wykłady, seminaria, wywiady, aktywność w mediach publicznych), które nie są zgodne ze standardami zawodowymi zapisanymi w niniejszym Kodeksie oraz chroni swoją pracę przed podobnymi działaniami.

B.1.5. Terapeuta Gestalt korzysta z własnej terapii indywidualnej w przypadku zakłóceń w jego profesjonalnej praktyce wynikającej z kryzysów osobistych, obserwowanych oznak wypalenia zawodowego i/lub doświadczania trudności w zachowywaniu granic intymności oraz problemów w obszarze nadużyć np. uwodzenia.

B.1.6. Metody i techniki pracy stosowane w procesie terapeutycznym służą celom terapeutycznym i rozwojowym klienta ustalonym w kontrakcie. Terapeuta Gestalt jest świadomy, że jakiegokolwiek działania typu acting-out, a w szczególności ekspresyjne i oczyszczające eksperymenty, wymagają precyzyjnego i uważnego przepracowania problemu i powrotu do realnej rzeczywistości klienta (domknięcia figury).

B.1.7. W swojej edukacji, która trwa przez całe życie zawodowe, terapeuta Gestalt dba o poszerzanie i pogłębianie swoich profesjonalnych i osobistych umiejętności. Terapeuta Gestalt zawsze ma na względzie dobro klienta, interesuje się rozwojem i postępem w tych dziedzinach nauki i praktyki, które mogą mieć wpływ na proces terapii. Oznacza to, że poszukiwania terapeuty nie koncentrują się wyłącznie na polu terapii Gestalt, ale także analizuje osiągnięcia innych szkół psychoterapeutycznych.

B.1.8. Terapeuta Gestalt prowadzi szczegółową dokumentację swojej pracy terapeutycznej i diagnostycznej oraz podporządkowuje się krajowym przepisom regulującym normy

odnoszące się do wymaganego okresu przechowywania takiej dokumentacji i zasadom bezpieczeństwa z tym związanym. Dokumentacja ta ma odpowiedni poziom naukowy określany przez krajowe przepisy, charakteryzuje się obiektywnością i jasnością pozwalającą na to, by tę dokumentację mógł zrozumieć inny psychoterapeuta.

B.2. Relacja klient – terapeuta

B.2.1. Relacja klient – terapeuta jest relacją zawodową, a naczelnym celem terapeuty w procesie jej budowania jest dobro klienta.

B.2.2. Terapeuta Gestalt ma świadomość znaczenia relacji terapeutycznej dla procesu efektywnej terapii, zdaje sobie też sprawę ze swej pozycji w tej relacji, jak również z możliwości wpływania na klienta i tworzenia się zależności, jako nieodłącznych elementów procesu terapeutycznego. Terapeuta Gestalt działa zgodnie z tą wiedzą, nie nadużywa i nie wykorzystuje klientów finansowo, seksualnie, emocjonalnie, politycznie, czy ideologicznie, ani dla zaspokojenia swych własnych potrzeb, ani też dla korzyści innych osób czy instytucji.

B.2.3. Terapeuta Gestalt zdaje sobie sprawę, że jego inne relacje lub zobowiązania zewnętrzne mogą stać w konflikcie z interesem klienta. W przypadku zaistnienia takiego konfliktu interesów terapeuta Gestalt jest zobowiązany ujawnić go w procesie terapeutycznym i podjąć konieczne kroki w celu jego rozwiązania.

B.2.4. Bezpośredni kontakt fizyczny w procesie terapii służy wyłącznie osiągnięciu przez klienta jego terapeutycznych celów i wymaga ze strony terapeuty szczególnie profesjonalnego podejścia i uwagi. Taki bezpośredni kontakt fizyczny w relacji terapeutycznej jest dopuszczalny jedynie za zgodą klienta.

B.2.5. Terapeuta Gestalt jest świadomy, że bycie pracownikiem, bliskim przyjacielem, krewnym, sąsiadem czy partnerem klienta jest nie do pogodzenia z relacją terapeutyczną.

B. 3. Tajemnica zawodowa

B.3.1. Wszystko, co dzieje się w relacji terapeutycznej ma charakter poufny, z zachowaniem zastrzeżeń opisanych w punkcie 3.7.

B.3.2. Sposób przechowywania danych personalnych klienta jak również innych informacji o kliencie, w tym opisu jego terapii, jest regulowany odpowiednimi zapisami państwowymi.

B.3.3. Terapeuta Gestalt dba o to, by żadne informacje pozwalające na identyfikację klienta nie zostały ujawnione w efekcie nakładania się na terapię innych wymagających dyskrecji relacji, takich jak interwizja czy superwizja.

B.3.4. W przypadku, kiedy terapeuta Gestalt informacje zdobyte w trakcie pracy z klientem chce wykorzystać w wykładach lub publikacjach, musi uzyskać na to zgodę klienta i zadbać o to, by jego klient nie został rozpoznany.

B.3.5. Kiedy terapeuta Gestalt chce opublikować opis procesu terapeutycznego, lub wykorzystać konkretny materiał dla potrzeb raportów publikacji, musi poinformować o tym klienta i uzyskać jego zgodę pisemną. Musi też zadbać o to, by klient pozostał osobą anonimową.

B.3.6. Dokonywanie nagrań magnetofonowych czy wideo, robienie zdjęć lub filmowanie podczas sesji terapeutycznej wymaga pisemnej zgody klienta lub jego prawnego przedstawiciela.

B.3.7. Jeżeli terapeuta Gestalt chce uzyskać istotne informacje na temat klienta od innych profesjonalistów lub instytucji, przestrzega praw klienta wynikających z krajowych regulacji prawnych. Dotyczy to także posługiwania się jakimikolwiek pisemnymi informacjami dotyczącymi klienta.

B.3.8. Terapeuta Gestalt bierze pod uwagę prawo klienta do wglądu w swoją dokumentację określone krajowymi regulacjami prawnymi w tym zakresie, ale też podejmuje rozważne decyzje odnośnie pokazania takich materiałów klientowi.

B.3.9. W przypadku, kiedy publiczne lub prywatne instytucje, takie jak sądy, firmy ubezpieczeniowe itp. wystąpią o udostępnienie informacji dotyczących klienta, terapeuta

Gestalt stosuje się do krajowych przepisów w tym zakresie. W takim przypadku terapeuta Gestalt podejmuje na ten temat rozmowę z klientem i działa w sposób najbardziej korzystny dla procesu terapeutycznego.

B.3.10. W przypadku, kiedy klient jest uznany prawnie za małoletniego, terapeuta Gestalt stosuje się w procesie terapeutycznym do wszystkich wcześniej przedstawionych zapisów Kodeksu. Dodatkowo, terapeuta Gestalt stosuje wszystkie państwowe i branżowe przepisy dotyczące procedur związanych z informowaniem stosownych instytucji w przypadku wykorzystania osoby lub innych form poważnego jej nadużycia lub braku opieki nad dzieckiem.

B.4. Kontrakt z klientem

B. 4.1. Każdy kontrakt zawarty pomiędzy terapeutą Gestalt i jego klientem bez względu na to, czy był zawarty ustnie czy pisemnie, obowiązuje obie strony.

B.4.2. Podczas negocjowania kontraktu terapeutycznego terapeuta Gestalt jasno i otwarcie informuje klienta o swoich kompetencjach, umiejętnościach i doświadczeniu.

B.4.3. Terapeuta Gestalt stosuje metody naboru klientów zgodne z regułami obowiązującymi w miejscu, w którym pracuje.

B.4.4. Każde nagrywanie, filmowanie lub inny sposób obserwacji sesji terapeutycznej musi zostać przedyskutowany i stać się przedmiotem kontraktu z klientem.

B.4.5. Kontrakt z klientem, pisemny lub ustny, jasno wyznacza miejsce odbywania terapii, honorarium i terminy płatności, przerwy i sposób odwoływania sesji przez klienta lub terapeuta. Przerwy mogą wystąpić na przykład w związku z wakacjami, innymi zobowiązaniami zawodowymi terapeuty, chorobą itp. Długość terapii, decyzje o zmianie terapeuty i o zakończeniu terapii są ustalane na drodze porozumienia z klientem.

B. 4.6. W przypadku kryzysu osobistego lub poważnej, długotrwałej choroby terapeuta Gestalt podejmuje działania zabezpieczające dobro klienta.

B.4.7. Terapeuta Gestalt daje klientowi gwarancje, że na przebieg jego procesu terapeutycznego nie będą mieć wpływu żadne inne osoby, ani żadne zasady lub oceny z zewnątrz. Terapeuta gwarantuje też, że nie będą brane pod uwagę oceny czy interesy osób trzecich związanych z klientem bez względu na stopień ich zaangażowania w relację.

B.4.8. Jakakolwiek zmiana warunków prowadzenia terapii wymaga renegocjowania pierwotnego kontraktu.

B.5 Reklama usług terapeutycznych

Reklama pracy terapeuty ogranicza się do opisu usług i kwalifikacji osoby je świadczącej. Ogłoszenia nie mogą zawierać żadnych referencji. Nie mogą też zawierać porównań ani w żaden inny sposób sugerować, że proponowane usługi są bardziej skuteczne niż te oferowane przez innych terapeutów, inne szkoły psychoterapii czy inne organizacje. Reklama podlega regulacjom państwowym.

B.6 Bezpieczeństwo

B.6.1. Podejmując odpowiednie działania terapeuta Gestalt gwarantuje, że podczas sesji terapeutycznych w miejscu, gdzie odbywa się terapia, klientowi nie stanie się żadna fizyczna czy psychiczna krzywda.

B.6.2. Terapeuta Gestalt dba o takie warunki odbywania sesji terapeutycznych, by nikt nie mógł podsłuchać, nagrać czy poddać obserwacji klienta.

B.6.3. Terapeuci Gestalt pracujący indywidualnie i w ośrodkach terapeutycznych dbają o to, aby ich działalność zawodowa była chroniona ubezpieczeniem od odpowiedzialności z tytułu wykonywania pracy psychoterapeutycznej.

B. 7. Wyjątkowe przypadki i okoliczności

B.7.1. W procesie terapii mogą zaistnieć takie okoliczności, które sprawią, że terapeuta Gestalt będzie musiał podjąć dodatkowe działania mające na celu ochronę klienta i jego

otoczenia; działania te mogą być podjęte przez terapeutę w wypadku, gdy uzna on, że klient utracił zdolność do samokontroli. W takich przypadkach powinno się dążyć do poinformowania klienta o zmianach w zakresie dotrzymywania tajemnicy przez terapeutę, jakie zająć muszą w stosunku do pierwotnego kontraktu i do uzyskania jego zgody na to.

B.7.2. Nawiązując kontakt z klientem, w życiu którego mogą zaistnieć okoliczności wyjątkowe ograniczające jego odpowiedzialność za siebie, terapeuta Gestalt poprosi o wskazanie przez klienta innej osoby, do której będzie mógł on się zwrócić w sytuacji kryzysowej. W takim wypadku zasada zachowania tajemnicy w procesie terapeutycznym zostanie ograniczona, z tym że ograniczenie to trwać będzie tylko taki czas i będzie dotyczyło tylko takiego zakresu działania, które stanowić będzie niezbędne minimum, by klient mógł na nowo podjąć odpowiedzialność za swoje postępowanie.

B.7.3. W przypadku sytuacji kryzysowej odnoszącej się tak do osoby indywidualnej jak i większej zbiorowości (na przykład: zagrożenie życia jednostki lub grupy, niepokoje społeczne, wojny, klęski żywiołowe), jeżeli tylko warunki na to pozwolą, terapeuta Gestalt uwzględni szczególne ramy pracy oraz zadba o autonomię klienta i zagwarantuje zawodową dyskrecję.

B.7.4. Obowiązkiem terapeuty Gestalt jest ochrona autonomii klienta i gwarantowanie mu dyskrecji także w sytuacjach, gdy proces terapeutyczny stanowi część szerszych działań leczniczych podjętych wobec klienta. W szczególności dotyczy to przypadku, kiedy proces terapeutyczny został zainicjowany na polecenie lub w wyniku zastosowania standardowych procedur postępowania innych instytucji państwowych lub organizacji (np. szpital) albo ze współpracy z innymi organizacjami opieki zdrowotnej. W takiej sytuacji, już w fazie początkowej kontraktu z klientem, terapeuta Gestalt jasno określa zasady takiego kontraktu i będzie się kontaktował ze stronami trzecimi tylko wtedy, kiedy uzyska na to zgodę klienta.

B.8. Rola terapeuty w społeczeństwie

B.8.1. Terapeuta Gestalt zna obowiązujące regulacje prawne mające odniesienie do jego praktyki zawodowej i przykładą szczególną wagę do przestrzegania zasad z nich wynikających.

B.8.2. Terapeuta Gestalt jest gotowy do współpracy na polu badań naukowych, które przyczyniają się do rozwoju praktyki terapeutycznej i diagnostyki; wnosi własny wkład do działalności naukowej i udostępnia wyniki swoich badań środowisku terapeutycznemu.

B.8.3. W swojej pracy badawczej terapeuta Gestalt odnosi się z szacunkiem do pracy innych terapeutów, zwłaszcza do ich praw autorskich.

B.8.4. Terapeuta Gestalt jest odpowiedzialny za swoją pracę wobec swych współpracowników i pracodawców, zawsze uwzględnia jednak jako priorytetowe potrzeby klienta, jego prawa do prywatności i autonomii.

B.8.5. Występując publicznie lub podczas prywatnych spotkań terapeuta Gestalt unika promowania własnych usług, reklamowania swego wykształcenia i kompetencji zawodowych.

B.8.6. Terapeuta Gestalt przestrzega lokalnych przepisów i uregulowań w zakresie informowania o swojej praktyce za pomocą tabliczek na drzwiach, ogłoszeń w gazetach, w książkach telefonicznych albo w internecie.

B.8.7. Terapeuta Gestalt nie wprowadza w błąd swoich potencjalnych klientów reklamując usługi, których faktycznie nie świadczy, lub kwalifikacje, których nie posiada, gdyż działanie takie może uniemożliwić klientom skorzystanie z poszukiwanych usług w innych miejscach.

B.8.8. Terapeuta Gestalt nie ukrywa przed klientami informacji dotyczących profesjonalnej pomocy oferowanej przez innych terapeutów lub inne instytucje.

B.8.9. Terapeuta Gestalt odnosi się z szacunkiem, także w swych publicznych wypowiedziach, do pracy innych terapeutów i powstrzymuje się przed krytycznymi uwagami dotyczącymi innych teorii stanowiących podstawę praktyki terapeutycznej, alternatywnych szkół psychoterapii lub innych terapeutów i ich pracy.

B.8.10. Terapeuta Gestalt nie przyjmuje zadania, w które jest już zaangażowany inny terapeuta, a zwłaszcza wtedy, gdy został zawiązany kontrakt terapeutyczny pomiędzy owym

terapeutą a klientem. W przypadku wątpliwości, terapeuta Gestalt kontaktuje się z terapeutą po otrzymaniu zgody klienta.

B.8.11. Terapeuta Gestalt nie przyjmuje finansowych lub osobistych korzyści za skierowanie klientów do innych terapeutów lub ośrodków.

B.8.12. Terapeuta Gestalt, wiedząc o zachowaniu kolegi, które może przynieść ujmę środowisku psychoterapeutów i obniżyć prestiż psychoterapii jako dziedziny, ma obowiązek poinformować o niniejszym zachowaniu Komisję Etyki PTPG.

B.8.13. Terapeuta Gestalt powstrzymuje się od wszelkich publicznych lub prywatnych działań, które mogą zaszkodzić jego zawodowej reputacji, są niezgodne z etyką zawodową i mogłyby niekorzystnie wpłynąć na pozycję i reputację psychoterapeutów, także innych modalności.

B.8.14. Terapeuta Gestalt jest świadomy społecznych i politycznych skutków swojej pracy, jak również społecznych i politycznych uwarunkowań sytuacji życiowej jego klientów.

C. Proces Edukacji Terapeutów Gestalt

C.1. 1. Zadaniem edukacji w zakresie psychoterapii jest wyposażenie osób szkolących się w obiektywną i wszechstronną wiedzę dotyczącą psychoterapii w ogóle, a terapii Gestalt w szczególności. Wiedza ta powinna dotyczyć teorii, metodologii i technik stosowanych w psychoterapii. Osobiste poglądy nauczycieli należy prezentować tylko jako takie. Nie wolno wprowadzać w błąd osób szkolących się co do formalnego uznawania zdobywanego przez nich wykształcenia przez instytucje państwowe i organizacje branżowe jako wykształcenia spełniającego wymogi aktów prawnych regulujących problemy kształcenia psychoterapeutów. Podobnie – co do uprawnień do posługiwania się tytułem „psychoterapeuty” oraz możliwości pokrywania kosztów psychoterapii przez instytucje świadczące usługi zdrowotne oraz ubezpieczycieli.

C.1.2. Ośrodki terapii Gestalt szkolące przyszłych terapeutów oceniają kwalifikacje, przygotowanie i psychofizyczną przydatność kandydatów do zawodu psychoterapeuty, jak również dostarczają wyczerpujących i jasnych informacji na temat programu kształcenia i wewnętrznych przepisów regulujących proces edukacji.

C.1.3. Ośrodki terapii Gestalt dbają o wysoką jakość edukacji, zarówno jeśli chodzi o kompetencje nauczycieli i superwizorów, jak i merytoryczną spójność programów nauczania. Ośrodki stosują metody wewnętrznej kontroli efektów kształcenia i stale podnoszą jego jakość oraz unowocześniają metody kształcenia.

C.1.4. Relacje pomiędzy nauczycielami a osobami szkolącymi się oraz pomiędzy ośrodkami terapii są przejrzyste. Nauczyciele terapii Gestalt są świadomi specyficznego charakteru relacji pomiędzy osobami nauczającymi a osobami uczącymi się i nie wykorzystują tej relacji dla własnych celów. W szczególności nauczyciele terapii Gestalt są świadomi istnienia w takiej relacji układu zależności, ujawniania się procesów idealizacji i powstawania problemów w procesie oceniania. Ośrodki szkoleniowe ustalają zasady dotyczące relacji nauczyciel – osoba szkoląca się, a także tworzą reguły i dbają o stworzenie forum do rozwiązywania potencjalnych problemów.

C.1.5. Ośrodki terapii Gestalt za pomocą odpowiednich i przejrzystych procedur okresowo sprawdzają, czy osoba szkoląca się osiąga zadowalający poziom wiedzy i umiejętności.

C.1.6. Zasady etyczne regulujące relację klient – terapeuta i określające rolę terapeuty w społeczeństwie dotyczą w równym stopniu procesu kształcenia i doskonalenia terapeutów oraz osób szkolących się jak i ich nauczycieli (w kontekście kompetencji, zaufania, spraw związanych z relacją, kontraktu i bezpieczeństwa).

C.1.7. Należy chronić gestaltowską terapię szkoleniową uczącego się przed ewentualnymi zakłóceniami wynikającymi z mylenia ról przez prowadzącego ją występującego w podwójnej roli terapeuty i nauczyciela; będzie to możliwe, gdy terapeuta osoby szkolącej się nie będzie uczestniczył w oficjalnej procedurze oceniającej jej postępy i przydatność do wykonywania zawodu psychoterapeuty.

C.1.8. Terapeutą szkoleniowym jest osoba, która posiada aktualny certyfikat psychoterapeuty Gestalt i pozostaje pod stałą superwizją gestaltowską.

PTPG zapewnia dostęp do informacji, zawierających uaktualnioną listę nazwisk terapeutów i superwizorów Gestalt.

C.1.9. Ośrodki terapii Gestalt dbają o odpowiedni poziom kadrowy, dydaktyczny, kliniczny i naukowy członków swojego zespołu szkoleniowego. Należy zadbać o możliwości wymiany doświadczeń zawodowych między nauczającymi terapeutami, niezbędną superwizję oraz o sukcesywne szkolenia i rozwój.

C.1.10

C.1.11 Jeżeli terapeuta Gestalt poczuje, że ma do czynienia z konfliktem różnych etycznych postaw lub wartości i nie jest w stanie tego konfliktu rozwiązać w procesie superwizji, powinien zgłosić się do Komisji Etyki PTPG w celu uzyskania odpowiedniej porady.

C.9. Relacje z byłymi klientami

C.9.1 Terapeuta Gestalt bierze pełną odpowiedzialność za swoje relacje z byłymi klientami i aktualnymi uczniami.

C.10. Procedury prawne

Każdy Terapeuta Gestalt, który jest członkiem PTPG i został skazany wyrokiem sądu za jakiegokolwiek przestępstwo kryminalne lub jest pozwany przez klienta z powodztwa cywilnego, informuje o tym Zarząd PTPG.

Część III

Procedury składania skarg i odwołań

D.1 Procedura składania skarg

D.1.1 Procedurą składania skarg zajmuje się Komisja ds. Etyki PTPG.

D.1.2. Istnieją trzy etapy procedury:

- a. etap przygotowań;
- b. etap rozpatrywania skargi przez Komisję ds. Etyki;
- c. etap wdrożenia procedury odwołań.

D.1.3. Rozpatrywanie skarg dotyczących finansowych, prawnych oraz statutowych kwestii nie leży w gestii Komisji ds. Etyki.

D.1.4. Skargi powinny być składane w możliwie jak najkrótszym czasie od zdarzenia będącego powodem skargi. Skargi dotyczące zdarzeń, które miały miejsce więcej niż siedem lat przed pierwszym kontaktem z przewodniczącym Komisji ds. Etyki nie będą rozpatrywane. Szczególnie trudne przypadki, np. relacje zależności, wykorzystanie seksualne i inne, będą rozpatrywane w okresie do dziesięciu lat po zdarzeniu.

D.1.5. Strona Skarżona, w momencie domniemanego naruszenia przez nią Kodeksu Etyki, musi być członkiem PTPG. Członek PTPG nie może zrezygnować z członkostwa w Towarzystwie w czasie trwania procesu rozpatrywania skargi lub odwołania.

D.1.6. W przypadku rozpatrywania skargi należy ze szczególną uważnością zadbać o neutralność członków Komisji ds. Etyki względem Skarżącego i Skarżonego. W momencie, gdy pomiędzy osobą Skarżoną lub osobą Skarżącą a którymkolwiek z Członków Komisji występuje jakikolwiek rodzaj zależności zawodowej lub znajomości osobistej, Przewodniczący Komisji powinien zmienić skład Komisji ds. Etyki poprzez powołanie nowego członka z listy PTPG.

D.2. W ramach procedury przygotowawczej przewiduje się:

D.2.1. Spotkanie wstępne Skarżącego z członkiem Komisji ds. Etyki.

D.2.2. W przypadku, gdy strona zgłaszająca skargę nie jest pewna jej zasadności lub nie jest zdecydowana co do formalnych rozwiązań, może zwrócić się do Przewodniczącego Komisji ds. Etyki w celu omówienia wątpliwości.

D.2.3 Przewodniczący Komisji ds. Etyki przedstawia zgłoszoną sprawę Członkom Komisji i kontaktuje się ze Skarżącym w ciągu dwudziestu jeden dni roboczych w celu omówienia dostępnych rozwiązań i sposobów postępowania. Przewodniczący Komisji i jej Członkowie w pierwszej kolejności zachęcają wnoszącego skargę by przystąpił do dialogu mającego na celu znalezienia zadowalającego dla obu stron rozwiązania.

D.2.4. W ramach tego etapu możliwe jest mediowanie pomiędzy Skarżącym a Skarżonym, szukanie zadowalających obie strony rozwiązań, czynienie odpowiednich ustaleń dotyczących kontynuacji terapii lub jej zakończenia.

D.2.5. W przypadku, gdy mediacje zostaną odrzucone lub też nie doprowadzają do rozwiązania, Skarżący może przedstawić oficjalną skargę pisemną skierowaną do Przewodniczącego Komisji ds. Etyki

D.2.6. Komisja ds. Etyki określi tak szybko, jak to możliwe, czy skarga spełnia wymogi formalne. W sytuacji gdy spełnia wymogi Przewodniczący rejestruje skargę, informuje o przyjęciu skargi Zarząd PTPG i potwierdza jej przyjęcie Skarżącemu.

D.3. W ramach etapu rozpatrywania skargi przewiduje się:

D.3.1. W przypadku, gdy skarga zostaje przyjęta, jej kopia jest przesyłana do Skarżonego. Członek PTPG wobec którego wniesiona jest skarga przesyła pisemną odpowiedź w terminie dwudziestu jeden dni roboczych do Przewodniczącego Komisji ds. Etyki.

D.3.2. Przewodniczący zwołuje posiedzenie Komisji ds. Etyki, na którym rozpatruje się wniesioną skargę wraz z odpowiedzią Skarżonego oraz ustala się termin spotkania arbitrażowego, nie później niż w ciągu dwudziestu jeden dni roboczych od daty posiedzenia.

D.3.3. Komisja ds. Etyki informuje obie strony o szczegółach spotkania arbitrażowego. Zazwyczaj oznacza to spotkanie Komisji z obiema stronami obecnymi. Jeżeli jest to niemożliwe, Komisja ds. Etyki określa alternatywną formę porozumienia.

D.3.4. Komisja ds. Etyki wnosi o otrzymanie całkowitej dokumentacji z toczącej się sprawy wobec obu stron w ciągu najpóźniej czternastu dni przed spotkaniem arbitrażowym.

D.3.5. Spotkanie arbitrażowe odbywa się w uzgodnionym terminie, miejscu i w uzgodnionej formie, najbardziej odpowiadającej Skarżącemu i Skarżonemu.

D.3.6. Spotkanie arbitrażowe jest protokołowane.

D.3.7. Decyzję rozstrzygającą Komisja ds. Etyki podejmuje nie później niż po dwudziestu jeden dniach roboczych od posiedzenia i powiadamia Zarząd PTPG oraz strony.

D.3.8. Komisja ds. Etyki przesyła Zarządowi oraz stronom pisemne sprawozdanie z postępowania.

D.3.9. Sprawozdanie wyjaśnia naturę skargi, stosowane procedury oraz wynik postępowania dla obu stron. Postępowanie Komisji ds. Etyki może się zakończyć w następujący sposób: sprawa zostaje wyjaśniona w sposób satysfakcjonujący dla obu stron; skarga zostaje wycofana; skarga jest podtrzymana całkowicie lub częściowo.

Jeżeli skarga jest podtrzymana, sprawozdanie będzie zawierało szczegółowe orzeczenie, na temat tego, które z naruszeń Kodeksu Etyki miały miejsce. Komisja ds. Etyki może zalecić nałożenie jednej lub kilku z następujących sankcji: dodatkowa superwizja, przeprowadzenie rewizji praktyki Członka PTPG, oficjalne ostrzeżenie i nakaz powzięcia zobowiązania do zaprzestania określonego postępowania w pracy terapeutycznej, zawieszenie lub wycofanie członkostwa w Towarzystwie.

Komisja ds. Etyki powinna określić ramy czasowe, w których wyznaczone sankcje mają być nałożone. Jest również odpowiedzialna za monitorowanie tego procesu.

D.3.10. Rozpatrzenie Skargi podlega opłacie. Opłata, oraz inne powiązane koszty zostaną opłacone z góry przez stronę wnoszącą skargę oraz zrekompensowane przez stronę skarżoną w przypadku rozpatrzenia sprawy na korzyść wnoszącego skargę. Opłata wynosi 500 zł.

D.4. Procedury Odwoławcze

D.4.1. Skarżony oraz Skarżący mogą odwołać się od decyzji Komisji ds. Etyki. Decyzja o skierowaniu odwołania powinna być przesłana do Przewodniczącego Komisji ds. Odwołań, powołanej przez Zarząd PTPG, w ciągu dwudziestu jeden dni roboczych po otrzymaniu postanowienia.

D.4.2. Wnoszący odwołanie musi przedstawić jasne i przekonujące uzasadnienie swojej opinii spełniające jedno lub oba z następujących warunków:

- a. wynik postępowanie jest nieadekwatny do sytuacji,
- b. doszło do odstępstw od obowiązujących procedur postępowania ze skargami w stopniu świadczącym o uprzedzeniu wobec strony.

D.4.3. Wniosek o odwołanie od decyzji jest rozpatrywany przez Komisję ds. Odwołań, której zadaniem jest określenie, czy odwołanie jest zasadne.

D.4.4. Komisja ds. Odwołań składa się z trzech członków, w składzie: Koordynatora ds. Odwołań, Członka Komisji ds. Odwołań oraz Przewodniczącego, będącego osobą niezależną, najlepiej uznaną i doświadczoną, spoza Towarzystwa.

D.4.5. W przypadku rozpatrywania odwołania od decyzji Komisji ds. Etyki należy również ze szczególną uważnością zadbać o neutralność członków Komisji ds. Odwołań względem Skarżącego i Skarżonego. W momencie, gdy pomiędzy osobą Skarżoną lub osobą Skarżącą a

którymkolwiek z Członków Komisji występuje jakikolwiek rodzaj zależności zawodowej lub znajomości osobistej, Przewodniczący Komisji ds. Odwołań powinien zmienić skład Komisji ds. Odwołań poprzez powołanie nowego członka z listy PTPG.

D.4.6. Jeżeli odwołanie zostanie przyjęte przez Koordynatora ds. Odwołań, poinformuje on o tym obie strony. Jeżeli Komisja ds. Odwołań tak postanowi, obecność obu stron jest konieczna.

D.4.7. Całkowita dokumentacja dostępna podczas procesu rozpatrywania skargi zostanie udostępniona Komisji ds. Odwołań. Komisja bierze pod uwagę tylko dokumentację już istniejącą, żaden dodatkowy materiał nie może być przedstawiony przez którąkolwiek ze stron.

D.4.8. Decyzja Komisji ds. Odwołań jest przekazana pisemnie w ciągu trzydziestu dni roboczych Zarządowi PTPG, Komisji ds. Etyki oraz stronom. Decyzja ta na poziomie PTPG jest ostateczna i wiążąca dla wszystkich stron. Istnieje możliwość odwołania się od tej decyzji do Komisji ds. Skarg w EAGT. Procedura wnoszenia skarg i odwołań EAGT znajduje się na stronie internetowej tej organizacji.

D.4.9. Cały materiał dowodowy i dokumentacja papierowa są przechowywane zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi.

D.4.10. Proces odwołania ma taką samą strukturę opłat jak Procedury Skarg.